Het weer van 9 mei 2026

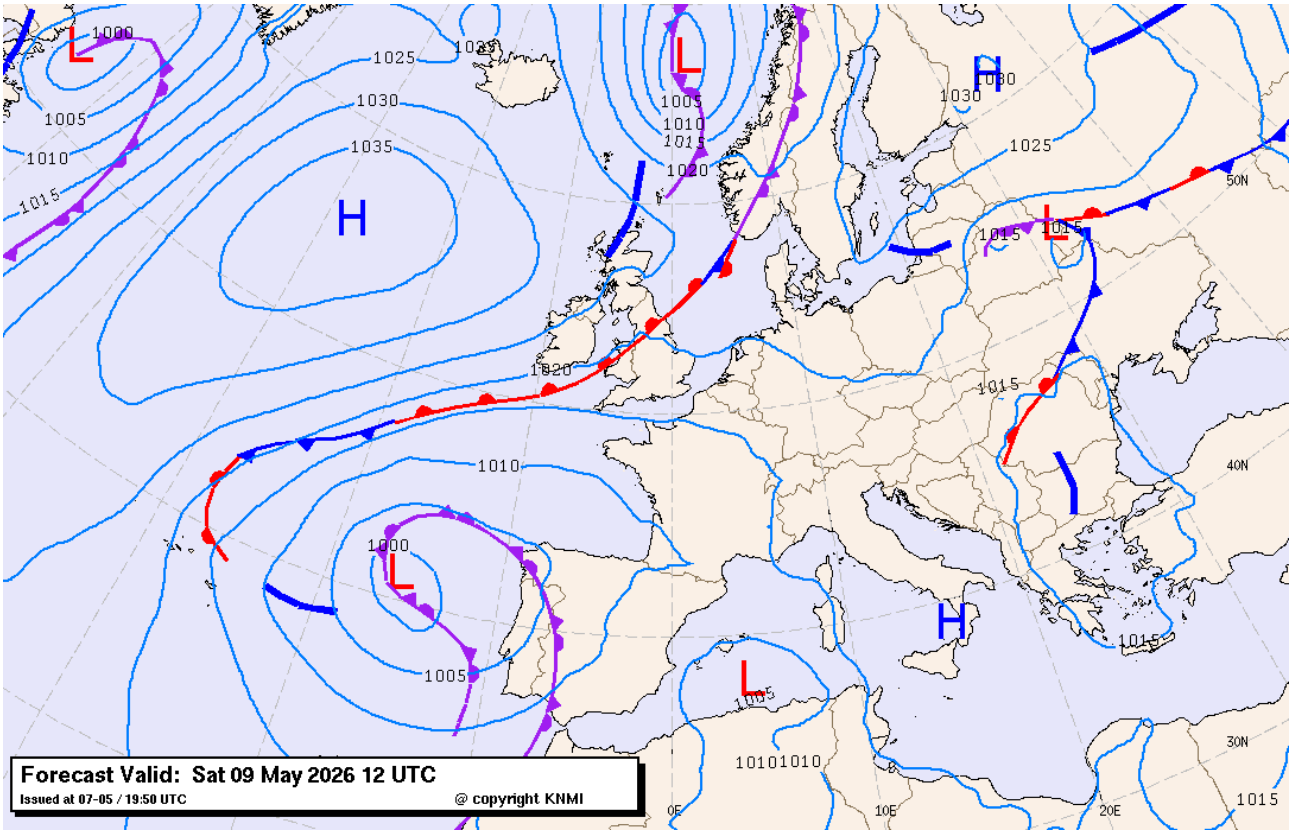

Nationale molendag

Analyse van Jacco: eindelijk een nationale molendag met een beetje wind. 3 beaufort uit het oosten. We zitten gevangen tussen een **H**oog ten westen van Ierland en een **L**aag ten Westen van Portugal. Daarnaast zijn we ook onder invloed van het **H**oog boven Rusland. De isobaren liggen ruim uit elkaar maar door kleinere verschillen er tussen is er wel nog wat wind. Het wordt in ieder geval een mooie dag voor de bezoekers.

Het KNMI vindt er dit van: vandaag zijn er zonnige perioden en is het droog. Het is vrij warm, met maximumtemperaturen van 18°C in het noorden tot 22°C in het zuidoosten. De wind is zwak tot matig en komt uit het oosten. *(Bron: KNMI).*

Berekening van de kracht van de wind:

Luchtdruk 1012 hPa
Temperatuur 290.15°K (17.0°C)
Windsnelheid 5.5 m/sec (3 Bft)
Een m^3 lucht weegt 1.21 kg en veroorzaakt een kracht van 3.47 kg/m^2

Berekening volgens methode Schnelle.

Vragen over het huiswerk

Assen en Spillen 6.1.0 t/m 6.1.2

1. Welke zeilvoering vandaag – belast en onbelast?
2. Er zijn grofweg drie typen bovenassen. Welke drie typen zijn er?
3. Waar bevindt zich het waterhol?
4. Waar bevinden zich de tap en de taats bij de koningsspil?
5. Waarom zijn we overgegaan van volledig houten bovenassen naar gietijzeren bovenassen?
6. Waarom heeft een gietijzeren bovenas ribben tussen de twee lagers?
7. Welk lager draagt meer gewicht, het halslager of het penlager?
8. Wat gebruikt men om te voorkomen dat het gevlucht kan dompen? Geef aan wat dit is en waar dit bevestigd is.
9. De lagering van een koningsspil is van ijzer, de koningsspil zelf van hout. Wat zijn de drie verschillende vormen om een ijzeren tap te bevestigen op een houten spil?
10. Wat is het gevaar van een gietijzeren bovenas in de winter?
11. Van welke materialen zijn halslagers gemaakt?
12. Hoe noem je een pensteen met een plankje of een opstaande rand?
13. Als een bovenas te licht is aan de penzijde, wat wordt er dan gedaan?
14. (**H**) Waar is de scheg voor?
15. (**H**) Wat is de oorzaak van al het weer op onze planeet?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Assen en Spillen 6.1.0 t/m 6.1.2.

1. Welke zeilvoering vandaag – belast en onbelast?

   Erg flauw maar geen zeilen vandaag. Vandaag gaan de kleppen volledig dicht en met een beetje geluk gaan we malen. Het gewicht, de wijze hoe de kleppen zijn bevestigd en de treklatten gaan bepalen hoe voer de kleppen opengaan.

2. Er zijn grofweg drie typen bovenassen. Welke drie typen zijn er?

   Van oud naar jong. de volledige houten bovenas, een houten bovenas met gietijzeren insteekkop en een volledig gietijzeren bovenas.

3. Waar bevindt zich het waterhol?

   Het waterhol bevindt zich tussen de askop en het halslager.

4. Waar bevinden zich de tap en de taats bij de koningsspil?

   De tap bevindt zich bovenop de koningsspil en de taats zit aan de onderzijde van de koningsspil.

5. Waarom zijn we overgegaan van volledig houten bovenassen naar gietijzeren bovenassen?

   Voor een volledige houten bovenas heb je een heel dikke eik nodig. Daarnaast was rond 1836 de techniek van het gieten van grotere objecten met gietijzer zo verbeterd dat het veel makkelijker werd om een gietijzeren insteekkop of een volledige gietijzeren bovenas te maken.

6. Waarom heeft een gietijzeren bovenas ribben tussen de twee lagers?

   De ribben versterken de bovenas. Daarnaast is het ook grip voor het boshout wat in het spiegelgat gaat van het bovenwiel (dit staat niet in het boek maar je kan geen grip krijgen op een ronde as zonder scherpe hoeken).

7. Welk lager draagt meer gewicht, het halslager of de penlager?

   Het halslager draagt veel meer gewicht dan het penlager.

8. Wat gebruikt men om te voorkomen dat het gevlucht kan dompen? Geef aan wat dit is en waar dit bevestigd is.

   Om het dompen van een bovenas te voorkomen, wordt er gebruikgemaakt van een springbeugel. Deze springbeugel zit ter hoogte van het penlager en zit vast op de penbalk.

9. De lagering van een koningsspil is van ijzer, de koningsspil zelf van hout. Wat zijn de drie verschillende vormen om een ijzeren tap te bevestigen op een houten spil?

   De drie vormen om een ijzeren tap te bevestigen op een houten spil zijn een muts, een kroonijzer of een insteekijzer.

10. Wat is het gevaar van een gietijzeren bovenas in de winter?
    Het gevaar van een gietijzeren bovenas in de winter is dat wanneer er te straf gevangen wordt, de kop of de as kan breken. Gietijzer dat erg koud is, kan makkelijker breken.

11. Van welke materialen zijn halslagers gemaakt?
    Halslagers zijn gemaakt van steen, gietijzer of staal (de rollen van het Dekkerlager).

12. Hoe noem je een pensteen met een plankje of een opstaande rand?
    Een pensteen met een plankje erachter of een opstaande rand noem je een broeksteen.

13. Als een bovenas te licht is aan de penzijde, wat wordt er dan gedaan?
    Als een bovenas te licht is aan de penzijde, wordt deze vaak verzwaard met ijzeren platen in de ribben die middels stroppen worden vastgemaakt. Ook zie je soms dat met zware kettingen de bovenas wordt verzwaard.

14. **(H)** Waar is de scheg voor?
    De scheg is een verbreding van de bovenkant van het achtkant en zit aan de buitenkant van elke achtkantstijl.

15. **(H)** Wat is de oorzaak van al het weer op onze planeet?
    De zon. Deze warmt de planeet op en veroorzaakt zo luchtstromen van verschillende temperatuur en richting en dat resulteert in wind.